

פרשת וישב תשע"ו

adk1010@gmail.com

הרב ארי דוד קאהן

1. בראשית פרק לו

(ב) אָלֶהוּ תִלְדוּת יַעֲקֹב יוֹסֵף בְּוֶשְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רָעָה אֶת־אֶחָיו בְּצֹאן וְהוּא זָעַר אֶת־בְּנֵי בְלֵתָהּ וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבְתָּם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם: (ג) וַיִּשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בְּנָיו כִּי־בְוֶזְקָנִים הוּא לוֹ וַעֲשֵׂה לוֹ כְּתוּבַת פָּסִים: (ד) וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אִתּוֹ אֶהָב אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַבְּרוּ לְשָׁלֹם: (ה) וַיַּחֲלֵם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגִּד לְאֶחָיו וַיּוֹסְפוּ עוֹד שְׁנֹא אֹתוֹ: (ו) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתִּי: (ז) וְהִנֵּה אֲנִי חָנוּן מֵאֲלֹמִים אֲלֹמִים בְּתוֹךְ הַשָּׁדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלַמְתִּי וְגַם־נִצְצָה וְהִנֵּה תִסְבִּינָה אֲלַמְתִּיכֶם וּתְשַׁתְּחוּן לְאֲלַמְתִּי: (ח) וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־יִמְשֹׁל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסְפוּ עוֹד שְׁנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלַמְתּוֹ וְעַל־דִּבְרָיו: (ט) וַיַּחֲלֵם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיִּסְפֹּר אֹתוֹ לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עֶשְׂרִי כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִּי: (י) וַיִּסְפֹּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו וַיַּגְדֵּר־בוּ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתָּ הֲבֹא נְבוֹא אֲנִי וְאִמִּי וְאֶחָיָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לָךְ אֶרְצָה: (יא) וַיִּקְנֹאוּ־בוּ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדְּבָר: (יב) וַיֵּלְכוּ אֶחָיו לְרַעוּת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם בְּשָׂבָם: (יג) וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אֶחָיָה רַעִים בְּשָׂבָם לָכֵה וְאַשְׁלַחְךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הַנְּנִי: (יד) וַיֹּאמֶר לוֹ לֹךְ־נָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אֶחָיָה וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן וְהַשְׂבָּנִי דָּבָר וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעֵמֶק חֲבָרוֹן וַיָּבֵא שָׂבָם: (טו) וַיִּמְצְאוּהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תַעֲנֵה בַשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מַה־תְּבַקֵּשׁ: (טז) וַיֹּאמֶר אֶת־אֶחָי אֲנֹכִי מִבְּקֵשׁ הַגִּידְהָ־נָא לִי אִיפֹה הֵם רַעִים: (יז) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נִסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֲמָרִים גְּלוּכָה דְתִינְנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחֵר אֶחָיו וַיִּמְצְאוּם בְּדִתָּן: (יח) וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרַחֵק וּבְטָרֵם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַפְּלוּ אֹתוֹ לְהַמִּיתוֹ: (יט) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אֶחָיו הִנֵּה בָעַל הַחֲלָמוֹת הֲלֹזָה בָּא: (כ) וַעֲתָה לָכוּ וְנִהַרְגְהוּ וְנִשְׁלַחְהוּ בְּאֶחָד הַבְּרוֹת וְאִמְרָנוּ תִּיָּה רָעָה אֲכַלְתָּהוּ וְנִרְאָה מִה־יָהִינוּ חֲלַמְתִּיו: (כא) וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיִּצְלָהוּ מֵיָדָם וַיֹּאמֶר לֹא נִכְנֹו נַפְשׁ: (כב) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רְאוּבֵן אֲלֵי־תִשְׁפְּכוּ־דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר וַיֵּד אֶל־תִּשְׁלַחוּ־בוּ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מֵיָדָם לְהַשִּׁיבוֹ אֶל־אָבִיו: (כג) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וַיִּפְשְׁטוּ אֶת־יוֹסֵף אֶת־כְּתָנָתוֹ אֶת־כְּתוּבַת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלָיו: (כד) וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלַכוּ אֹתוֹ בְּבֵרֶה וּבְבוֹר רֶק אֵין בּוֹ מַיִם: (כה) וַיִּשְׁבּוּ לְאָכַל־לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֲרֻחַת יִשְׁמַעֲאֵלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וְגַמְלִיהֶם נִשְׂאִים נִכְאֹת וַצָּרִי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרַיִמָּה: (כו) וַיֹּאמֶר יְהוֹדָה אֶל־אֶחָיו מַה־בָּצַע כִּי נִהַרְגְתֶּם אֶחָיו וְכַסִּינוּ אֶת־דָּמוֹ: (כז) לָכוּ וְנִמְכְּרוּ לַיִּשְׁמַעֲאֵלִים וַיִּדְנֹו אֶל־תְּהִיבוּ כִּי־אֶחָיו בְּשָׂרְנוּ הוּא וַיִּשְׁמַעוּ אֶחָיו: (כח) וַיַּעֲבְרוּ אֲנָשִׁים מִדִּינָיִם סַחְרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לַיִּשְׁמַעֲאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה: (כט) וַיִּשָּׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין־יוֹסֵף בְּבוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו: (ל) וַיִּשָּׁב אֶל־אֶחָיו וַיֹּאמֶר הִילָד אֵינֶנּוּ וְאֲנִי אֲנִי אֲנִי־בָא: (לא) וַיִּקְחוּ אֶת־כְּתוּבַת יוֹסֵף וַיִּשְׁחַטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכְּתוּבַת בָּדָם: (לב) וַיִּשְׁלַחוּ אֶת־כְּתוּבַת הַפָּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מִצְרַאֲנוּ הַכָּר־נָא הַכְּתוּבַת בְּנֵךְ הוּא אִם־לֹא: (לג) וַיִּכְתְּבָהּ וַיֹּאמֶר כְּתוּבַת בְּנֵי תִיָּה רָעָה אֲכַלְתָּהוּ טָרֵף טָרֵף יוֹסֵף: (לד) וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שַׁמְלֹתָיו וַיִּשַׁם שָׁק בְּמַתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנָיו יָמִים רַבִּים: (לה) וַיִּקְמוּ כָל־בְּנָיו וְכָל־בְּנֹתָיו לְנַחְמוֹ וַיִּמָּאן לְהַתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי־אֲרַד אֶל־בְּנֵי אָבִל וְאָבִל וַיִּבֶךְ אֹתוֹ אָבִיו:

2. בראשית פרק כא, י-יב

(י) וַתֹּאמֶר לְאֲבִרְהֵם גֵּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירֶשׁ בְּוֶהֱאָמָה הַזֹּאת עִם־בְּנֵי עַם־צָרְפָּת: (יא) וַיִּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אֲבִרְהֵם עַל אֹדֶת בְּנֵי: (יב) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֶל־אֲבִרְהֵם אֶל־

יָרַע בְּעֵינָיו עַל-הַנֶּעַר וְעַל-אֲמָתוֹ כִּלְאִשֶׁר תֹּאמַר אֵלָיו שָׂרָה שָׁמַע בְּקוֹלָהּ כִּי בִי צָחַק יִקְרָא לָהּ זָרַע:

3. בראשית פרק כה

(א) וַיִּסַּף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וּשְׁמָהּ קַטּוּרָה: (ב) וַתֵּלֶד לּוֹ אֶת-זְמָרָן וְאֶת-יִקְשָׁן וְאֶת-מֶדָן וְאֶת-מִדְיָן וְאֶת-יִשְׁבָּק וְאֶת-שׁוּחַ: (ג) וַיִּקְשָׁן יָלַד אֶת-שָׂבָא וְאֶת-דָּגָן וַיִּבְנֶה דָּגָן הָנוּ אֲשׁוּרִים וּלְטוֹשָׁם וּלְאֲמִים: (ד) וַיִּבְנֶה מִדְיָן עֵיפָה וְעַפְרָיִם וְחִנֹּךְ וְאֶבְיָזָר וְאֶלְדָּעָה כָּל-אֵלֶּה בְּנֵי קַטּוּרָה: (ה) וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ לְיִצְחָק: (ו) וְלִבְנֵי הַפִּילִגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מִתְּנַת וַיִּשְׁלַחֵם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ בַּעֲדָנּוּ חַי קָדְמָה אֶל-אֶרֶץ קְדָם:

4. רש"י בראשית פרשת וישב פרק לז פסוק ג

פסים - ... , וכמו (שמואל ב' יג יח) כתונת הפסים, דתמר ואמנון. ומדרש אגדה על שם צרותיו שנמכר לפוטיפר ולסוחרים ולישמעאלים ולמדינים:

5. שמואל ב פרק יג, יז-כא

(יז) וַיִּקְרָא אֶת-נַעֲרוֹ מִשְׁרָתוֹ וַיֹּאמֶר שְׁלַח-וַיָּגֵא אֶת-זֹאת מֵעַל הַחוּצָה וְנָעַל הַדָּלֶת אַחֲרֶיהָ: (יח) וְעַלֶיהָ כְּתָנֶת פָּסִים כִּי כֹן תִּלְבָּשֶׁן בְּנוֹת-הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלוֹת מְעִילִים וַיֵּצֵא אוֹתָהּ מִשְׁרָתוֹ הַחוּץ וְנָעַל הַדָּלֶת אַחֲרֶיהָ: (יט) וַתִּלְחַח תָּמָר אֶפְרַיִם עַל-רֵאשִׁיהָ וּכְתָנֶת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלֶיהָ קָרְעָה וַתִּשָּׂם יָדָהּ עַל-רֵאשִׁיהָ וַתֵּלֶד קִלּוֹד וְזַעֲקָה: (כ) וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְשָׁלוֹם אַחִיךָ הַצְּמִינּוֹן אַחִיךָ הִנֵּה עִמָּךְ וְעַתָּה אַחֲוִיתִי הַחֲרִישִׁי אַחִיךָ הוּא אֶל-תְּשִׁיתִי אֶת-לִבִּי לְדַבֵּר הַגָּה וַתִּשָּׁב תָּמָר וְשִׁמְמָה בֵּית אַבְשָׁלוֹם אַחִיךָ: (כא) וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁמַע אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּחֲרַר לוֹ מֵאֵד:

6. הכתב והקבלה בראשית פרק לז

כתנת פסים. לאות שהוא יהיה המנהיג בבית ובשדה, כענין והלבשתיו כתנתך, וכאמרם בב"ק בגדול אחי כי היכי דלשתמעון מלי (רע"ס), כי אחר שהכירו אביו היותו גדל הערך מאחיו, רצה שיהיה מלבושו בערך עליהם לכבוד ולתפארת, כי בימים ההם היו המלבושים נערכים כפי מעלת האיש, ולכן פרעה הלבישו ליוסף בגדי שש למעלתו.

7. כלי יקר בראשית פרשת וישב פרק לז פסוק ג

ועשה לו כתונת פסים. נראין הדברים אחר שכבר בבל ראובן יצועי אביו ניטלה ממנו הבכורה, ועכשיו מסרה ליוסף, ועל שם זה עשה לו כתונת פסים לפי שהעבודה בבכורות והיה הבכור כהן לאל עליון על כן עשה לכבוד ולתפארת כתונת זה דומה לבגדי כהונה שהיה בהם כתונת תשבץ, ואולי שעל זה נאמר כי בן זקנים הוא לו כאילו היה הזקן והבכור שבכל בניו, לכך נאמר לו, כי באמת לא היה הזקן שכולם, ויורה על זה הכפל שאמרו המלוך תמלוך עלינו אם משל תמשול בנו, כי הבכור נוטל פי שנים בכל אשר ימצא ואך לו המלוכה, כמו שנאמר (בראשית מט ג) ראובן בכורי אתה יתר שאת ויתר עוז היינו מלכות, ויתבאר זה בסמוך בפסוק מה בצע (פסוק כו):

8. בראשית פרק לו, לא

ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך-מלך לבני ישראל:

9. בראשית פרק לז, ל-לא

(ל) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-שְׁמֵעוֹן וְאֶל-לוֹי עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישְׁנִי בִישָׁב הָאָרֶץ בְּפָנַעֲנִי וּבְכַרְתִּי וְאֲנִי מִתִּי מִסָּפֵר וְנֹאֲסָפוּ עָלַי וְהַכּוֹנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבִיתִי: (לא) וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹזְנֵה יַעֲשֶׂה אֶת-אֲחֻזְתּוֹ: פ

10. בראשית פרק לה, כב-כג

(כב) וַיְהִי בִשְׁכַן יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת-בִּלְהָה פִּילִגְשִׁי אֲבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל פ וַיְהִי בְנֵי-יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר: (כג) בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשְׁמֵעוֹן וְלוֹי וַיְהוּדָה וַיִּשְׁשֹׁנָה וַיְזַבְלוֹן:

11. בראשית פרק לח,

(א) וַיְהִי בַעַת הַהוּא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֲחִיו וַיֵּט עַד־אִישׁ עַדְלָמִי וַשְּׁמוֹ חִנְרָה: (ב) וַיֵּרֶא־שָׁם יְהוּדָה בַת־אִישׁ כְּנַעֲנִי וַשְּׁמוֹ שׁוּעַ וַיִּקְחֶהָ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ: (ג) וַתְּהַר וַתֵּלֶד בָּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ עֵר: (ד) וַתְּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בָּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שִׁלָּה וַהֲיָה בְּכַזִּיב בְּלִדְתָהּ אֹתוֹ: (ו) וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה לַעֵר בְּכוֹרוֹ וַשְּׁמָהּ תָמָר: (ז) וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה' וַיִּמְתְּהוּ ה': (ח) וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן כֵּאֲל־אִשְׁתְּ אֲחִיךָ וַיְבִיב אִתָּהּ וְהָקָם זָרַע לְאֲחִיךָ: (ט) וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא לוֹ יִהְיֶה הַזָּרַע וְהָיָה אִם־בָּא אֶל־אִשְׁתְּ אֲחִיו וְשָׂחַת אֲרָצָה לְבַלְתִּי נִמְוָזֶרַע לְאֲחִיו: (י) וַיִּרַע בְּעֵינֵי ה' אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּמָּת גַּם־אֹתוֹ: (יא) וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כִּלְתוֹ שְׂבִי אֶלְמִנָּה בֵּית־אֲבִיךָ עַד־יִגְדֹל שְׁלָה בְנֵי כִי אֹמַר פְּוִי־מִוֹת גַּם־הוּא כְּאֲחִיו וַתֵּלֶד תָּמָר וַתִּשָּׁב בֵּית אֲבִיהָ: (יב) וַיִּרְבוּ הַיָּמִים וַתָּמָת בַּת־שׁוּעַ אִשְׁת־יְהוּדָה וַיִּנָּחֶם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל־גִּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וַחֲנִיכָה רַעְיוֹ הַעַדְלָמִי תַמְנָתָהּ: (יג) וַיִּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חֲמִידָה עֲלֶיךָ תַמְנָתָה לְגִזְ צֹאנוֹ: (יד) וַתִּסָּר בְּגָדֵי אֶלְמִנּוּתָהּ מֵעַלֶיהָ וַתִּכְסַּס בְּצַעֲרָהּ וַתַּתְּעֵלָהּ וַתִּשָּׁב בְּפֶתַח עֵינָיִם אֲשֶׁר עַל־הַדָּרָה תַמְנָתָה כִּי רָאָתָה כִּי־גָדַל שְׁלָה וְהוּא לֹא־נִתְּנָהּ לוֹ לְאִשָּׁה: (טו) וַיִּרְאֶה יְהוּדָה וַיִּחַשְׁבֶּהָ לְיוֹנָה כִּי כִסְתָה פָנֶיהָ: (טז) וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל־הַדָּרָה וַיֹּאמֶר הֲבֵה־נָא אֲבוּא אֵלֶיךָ כִּי לֹא יָדַע כִּי כִלְתוֹ הוּא וַתֹּאמֶר מִה־תִּתֶנֶן לִי כִּי תָבוֹא אֵלַי: (יז) וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי־עֵזִים מִן־הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֶנֶן עֵרְבוֹן עַד שְׁלַחְךָ: (יח) וַיֹּאמֶר מִה הָעֵרְבוֹן אֲשֶׁר אֶתְּוֹלָה וַתֹּאמֶר חֲתָמָהּ וּפְתִילָהּ וּמִטָּהּ אֲשֶׁר בְּיָדָהּ וַיִּסְוֶלֶה וַיָּבֵא אֵלֶיהָ וַתְּהַר לוֹ: (יט) וַתָּקָם וַתֵּלֶד וַתִּסָּר צַעֲרִיפָה מֵעַלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בְּגָדֵי אֶלְמִנּוּתָהּ: (כ) וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־גְּדֵי הָעֵזִים כִּי־רַעְיוֹ הַעַדְלָמִי לְקַחַת הָעֵרְבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מִצֹּאֵהָ: (כא) וַיִּשְׁאַל אֶת־אֲבוּשֵׁי מִקְוֵה לֵאמֹר אֵיךָ הִקְדַּשְׁתָּה הוּא בְּעֵינָיִם עַל־הַדָּרָה וַיֹּאמְרוּ לֹא־הִיָּתָה בְּזֵה קִדְּשָׁה: (כב) וַיִּשָּׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מִצֹּאֵתֶיךָ וְגַם אֲבוּשֵׁי הַמְּקוֹם אֲמָרוּ לֹא־הִיָּתָה בְּזֵה קִדְּשָׁה: (כג) וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקְחִי־לָהּ פֶּן נִתְּנָה לְבִוֵּי הַגֵּה שְׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מִצֹּאֵתֶךָ: (כד) וַיִּהְיוּ כַּמִּשְׁלֵשׁ חֳדָשִׁים וַיִּגַּד לִיהוּדָה לֵאמֹר זָנַתָּה תָמָר כִּלְתֶיךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה לְזַנוּנָיִם וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאֹתָה וַתִּשְׁרַף: (כה) הוּא מוֹצֵאת וְהִיא שְׁלַחָה אֶל־חֲמִידָה לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר־אָלַהּ לוֹ אֲנֹכִי הָרָה וַתֹּאמֶר הַכֹּרֶן־נָא לְמִי הַחֲתָמָת וְהַפְתִּילִים וְהַמִּטָּה הָאֵלֶּה: (כו) וַיִּכְפַּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צַדִּיקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא־נִתְּתִיךָ לְשִׁלָּה בְנִי וְלֹא־יִסָּר עוֹד לְדַעְתָּהּ: (כז) וַיְהִי בַעַת לְדַתָּהּ וְהִנֵּה תְאוּמִים בְּבֶטְנָהּ: (כח) וַיְהִי בְּלִדְתָהּ וַיִּסְוֶיֶד וַתִּקַּח הַמְּיֻלָּדָת וַתִּקְשָׁר עַל־יָדָיו שְׁנֵי לֵאמֹר זֶה יֵצֵא רִאשׁוֹנָה: (כט) וַיְהִיו כַּמִּשְׁבִּיב יָדוֹ וְהִנֵּה יֵצֵא אֲחִיו וַתֹּאמֶר מִה־פָּרְצָת עָלֶיךָ פָּרֵץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֵץ: (ל) וְאַחֵר יֵצֵא אֲחִיו אֲשֶׁר עַל־יָדוֹ הַשֵּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח: ס

12. תוספתא מסכת ברכות (ליברמן) פרק ד: זי

...אמרו לו ילמדנו רבנו אמר להם מפני מה זכה יהודה למלכות מפני שהודה בתמר.

13. בראשית רבה [וילנא] פרשה פה ד"ה א ויהי בעת

ויהי בעת ההיא, רבי שמואל בר נחמן פתח [ירמיה כט] כי אנכי ידעתי את המחשבות, שבטים היו עסוקין במכירתו של יוסף, ויוסף היה עסוק בשקו ובתעניתו, ראובן היה עסוק בשקו ובתעניתו, ויעקב היה עסוק בשקו ובתעניתו, ויהודה היה עסוק ליקח לו אשה, והקב"ה היה עוסק בורא אורו של מלך המשיח, ויהי בעת ההיא וירד יהודה, [ישעיה סו] בטרם תחיל ילדה, קודם שלא נולד משעבד הראשון נולד גואל האחרון, ויהי בעת ההיא, מה כתיב למעלה מן הענין והמדנים מכרו אותו אל מצרים.

14. בראשית רבה [וילנא] פרשה פה ד"ה ב ויהי בעת

ב ויהי בעת ההיא, ולא היה צריך קרייה למימר אלא ויוסף הורד מצרימה, ומפני מה הסמיך פרשה זו לזו, רבי אלעזר ור' יוחנן, רבי אלעזר אמר כדי לסמוך ירידה לירידה, רבי יוחנן אמר כדי לסמוך הכר להכר

15. בראשית רבה [וילנא] פרשה פה ד"ה ט ויאמר מה

ט ויאמר מה הערבון אשר אתן וגוי, אמר רבי חוניה נצנצה בה רוח הקודש, חותמך, זו מלכות, ... ופתילך, זו סנהדרין שהן מצויינין בפתיל, ... ומטך, זה מלך המשיח, ... וישלח יהודה וגוי, יהודה בר נחמן בשם ריש לקיש [משלי ח] משחקת בתבל ארצו משחקת לפניו בכל עת, התורה שהיא משחקת על הבריות, אמר הקב"ה ליהודה אתה רמית באביך בגדי עזים חייך שתמר מרמה בך בגדי עזים.

16. בראשית רבה [וילנא] פרשה פה ד"ה יא היא מוצאת

בקש לכפור אמרה ליה הכר נא את בוראך שלך ושל בוראך הן, הכר נא למי החותמת, א"ר יוחנן אמר לו הקב"ה ליהודה אתה אמרת לאביך הכר נא חייך שתמר אומרת לך הכר נא.